

Цей переклад підготовлений Радою Європи в межах Плану дій Ради Європи для України на 2018-2021 роки та фінансований за рахунок коштів на рівні Плану дій, наданих Естонією, Ірландією, Латвією, Литвою, Ліхтенштейном, Люксембургом, Нідерландами, Норвегією, Польщею, Румунією, Туреччиною, Угорщиною, Фінляндією, Чеською Республікою, Швейцарією, Швецією та Канадою.

This translation is produced by the Council of Europe within the framework of the Council of Europe Action Plan for Ukraine 2018-2021 and funded with Action Plan-level funds provided by the Czech Republic, Estonia, Finland, Hungary, Ireland, Latvia, Liechtenstein, Lithuania, Luxembourg, the Netherlands, Norway, Poland, Romania, Sweden, Switzerland, Turkey and Canada.

Stoica проти Румунії - 42722/02

Рішення від 4.3.2008 [Секція III]

Стаття 3

Поводження, що принижує гідність

Нелюдське поведження

Расистське жорстоке поведження, завдане поліцейським неповнолітньому рому під час інциденту між представниками держави і ромами, а також відсутність ефективного розслідування: *порушення*

Стаття 14

Дискримінація

Расистське жорстоке поведження, завдане поліцейським неповнолітньому рому під час інциденту між представниками держави і ромами, а також відсутність ефективного розслідування: *порушення*

Факти: Під час зіткнення між представниками держави і ромами, заявника, якому на той час було 14 років, побив поліцейський, хоча він і попередив, що йому нещодавно зробили операцію на мозку. Уряд заперечує цю версію подій і стверджує, що на машину заступника сільського голови напали селяни, озброєні палицями. Того ж вечора заявника відвезли до лікарні. Пізніший медичний звіт засвідчив, що заявник мав синці та садна, спричинені тупим предметом, і травму грудей. Невдовзі у нього було встановлено тяжку інвалідність. Після завершення розслідування, розпочатого для вивчення скарги заявника, військовий прокурор вирішив не притягати до кримінальної відповідальності поліцейських, причетних до інциденту, через недостатність доказів, які доводили б вину, і дійшов висновку, що інцидент не мав расистського характеру. Покази селян, які підтверджували наведену заявником версію подій, не були враховані на тій підставі, що їй бракувало об'єктивності і достовірності. Тим часом, місцева поліція повідомила військовому прокурору, що не було складено жодного рапорту з метою притягнення до кримінальної відповідальності ромів, причетних до інциденту, за образливу поведінку, оскільки вважалось, що це «суто циганська поведінка».

Право: стаття 3 – Серйозність синців, встановлених лікарем, свідчить про те, що тілесні ушкодження заявника, завдані поліцією або іншими особами, були достатньо тяжкими, щоб становити жорстоке поведження у розумінні статті 3. Залишається з'ясувати, чи може держава нести відповідальність за ці травми. Твердження заявника були послідовними і підтверджені медичним висновком, складеним після інциденту, та показами деяких свідків. Однак, повідомлення свідків суперечливі; усі посадові особи і деякі перехожі заперечували, що насильство мало місце, а всі селяни говорили протилежне. Нарешті, у ході кримінального розслідування було зроблено висновок, що поліція не є відповідальною за травми, завдані заявникові. Ніколи не було офіційно визнано, що заявник був потерпілим від насильства. Однак Суд вважає, що ефективність цього розслідування є сумнівною. По-перше, хоча під час інциденту були присутні від 20 до 30 селян, тільки троє з них були допитані

місцевою поліцією, а п'ятеро - військовим прокурором. З іншого боку, всі поліцейські та агенти безпеки дали покази. Не було надано жодного пояснення, чому інші селяни не надали свідчень під час розслідування. Або вони не були викликані, або, як стверджує заявник, вони були залякані. У будь-якому випадку, той факт, що вони не були допитані, залишає місце для сумнівів щодо глибини поліцейського розслідування. По-друге, прокурор не пояснив, чому покази мешканців села були б менш достовірними, ніж заяви поліцейських: можна було вважати, що всім причетним особам однаково бракувало об'єктивності. Більш того, його висновок, що ці селяни не були присутні під час інциденту, суперечать доказам у справі. Крім того, прокурор лише коротко розглянув розбіжності у версіях, що стосуються ударів, завданих заявникові, не звертаючи увагу на загальні риси у показах свідків, особливо тих, які вказували на те, що заявник отримав тілесні ушкодження по всьому тілу. По-третє, той факт, що поліція не реагувала на нібито образливу поведінку ромів, ставить під сумнів їхню версію подій. Нарешті, слідчі обмежилися звільненням від будь-якої відповідальності працівників поліції і не встановили осіб, відповідальних за травми заявника, що є серйозним недоліком, оскільки заявник на той час був неповнолітнім і мав тяжку інвалідність. Більше того, відповідно до чинного на той час закону, ієрархічна та інституційна незалежність військового прокурора була сумнівною. Таким чином, румунські органи влади не провели належне розслідування скарг заявника про жорстоке поводження з ним, всупереч статті 3. З огляду на ці недоліки, Суд також вважає, що Румунії не вдалося переконливо довести, що поранення заявника мали іншу причину, ніж поводження, яке було завдане поліцією, і робить висновок, що тілесні ушкодження, яких зазнав заявник, становлять нелюдське і таке, що принижує гідність, поводження, що суперечить статті 3.

Висновок: порушення як процесуального, так і матеріального аспекту (одноголосно).

Стаття 14 в сукупності зі статтею 3 – Інцидент, описаний жителями села і, певною мірою, повідомлений поліцією, не був позбавлений расових підтекстів. Прикметно, що одного з селян запитали, чи є він «циганом або румуном», і, на прохання заступника сільського голови, його побили, щоб дати йому «урок». Так само конфлікт між іншим селянином і заступником сільського голови мав у своїй основі расистські чинники. Стереотипні зауваження, зроблені в поліцейському рапорті, в якому нібито агресивна поведінка селян описується як "суто циганська", є додатковим доказом того, що поліція не мала расово нейтрального ставлення як під час інциденту, так і протягом усього розслідування. Суд не бачить жодних підстав вважати, що напад на заявника з боку поліції не був частиною цього расистського контексту. Тому Суд стурбований легкістю, з якою влада прийшла до висновку, що інцидент не має расистського мотиву, оскільки цей висновок ґрунтувався тільки на оцінці інциденту з боку поліції і лише одного свідка. Крім того, прокурор вважав, що лише жителі села, в основному роми, не мали об'єктивності у своїх висловлюваннях, у той час як він повністю включив покази поліцейських у свої мотивування і висновки. Так само він не звернув увагу на зауваження про «суто циганську» поведінку, сформульоване в поліцейському рапорті. Як наслідок, влада ігнорувала докази дискримінації, а розслідування було відзначене расовим упередженням. З огляду на це, Суд вважає, що саме державні органи мали довести, що цей інцидент не ґрунтувався на расистських мотивах. Ні прокурор, відповідальний за кримінальне розслідування, ні Уряд не навели жодного аргументу, щоб довести, що інцидент не мав расового підґрунтя. Навпаки, докази свідчать про те, що поведінка поліції мала явно расистську мотивацію.

Висновок: порушення (одноголосно)

Стаття 41 – 15 000 EUR на відшкодування моральної шкоди.

Щодо подробиць див. Інформаційний бюлетень № 154.

(див. також *Cobzaru проти Румунії*, Інформаційний бюлетень № 99).